

CODUL ETIC

al Universității "Dunărea de Jos" din Galați

Introducere

Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați, ca instituție importantă în învățământul superior de stat – are o bogată experiență și o tradiție recunoscută în pregătirea și educarea tinerilor specialiști, atât în domeniul tehnic, cât și în domeniul umanist. Din aceste puncte de vedere, comunitatea universitară din Galați, în special Senatul Universității, consideră că în ierarhia instituțiilor de învățământ superior de stat, locul Universității "Dunărea de Jos" se află în grupul celor 7 (șapte) centre universitare mari recunoscute până la evenimentele din decembrie 1989.

Alături de celelalte instituții de învățământ superior din România, Universitatea "Dunărea de Jos" – prin activitatea instructiv educativă desfășurată, atât de personalul didactic (de la profesor la preparator), cât și de personalul didactic ajutător sau tehnic - administrativ, contribuie la pregătirea temeinică de specialitate a studenților săi și, implicit, la formarea unui profil moral sănătos fiecărui absolvent (viitor specialist).

Universitatea din Galați asigură pentru fiecare membru al comunității universitare posibilitatea de a se afirma profesional prin activități didactice și prin cercetare științifică, în condițiile respectării drepturilor omului și a legilor statului Român.

Universitatea se angajează să respecte demnitatea fiecărui dintre membrii săi și să promoveze integritatea academică. La rândul lor membrii comunității academice se angajează să contribuie, prin activitatea lor, la dezvoltarea democrației și prosperității în societatea românească. Comunitatea academică a Universității "Dunărea de Jos" promovează, militează și respectă, în mod deosebit, următoarele valori și / sau principii: profesionalismul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, dreptatea și echitatea, transparența, responsabilitatea, libertatea academică, autonomia personală, meritul, respectul și toleranța, bunăvoiința și grija.

Notă: Detalii și explicații privind valorile și / sau principiile menționate sunt date în ANEXA Codului Etic.

Prima condiție necesară, dar **nu și suficientă**, pentru respectarea principiilor și / sau valorilor menționate anterior este aplicarea corectă a Legii Învățământului și a prevederilor din Statutul Personalului Didactic.

Necesitatea elaborării Codului Etic

Din experiența acumulată, în ani sau decenii, referitoare la activitățile instructiv educative din universități, s-a constatat că pot exista abateri de la normele de conduită morală, comportare civică sau de etică profesională – abateri pentru care nu sunt prevăzute sancțiuni în Legea Învățământului sau Statutul Personalului Didactic. De asemenea, abateri de la normele de etică pot fi săvârșite de către studenți sau de personalul nedidactic al universității, abateri pentru care Legea Învățământului nu prevede sancțiuni. În ambele situații (luate ca exemple) este lezată comunitatea universitară prin nerespectarea principiilor și valorilor pentru care Universitatea militează și pe care le promovează.

Tinând seama de cele menționate mai sus, rezultă necesitatea elaborării unui ansamblu de norme privind conduită morală în viața socială și etica profesională universitară – sub forma unui Cod Etic (C.E.)

Codul Etic conform [3] este definit astfel: "*Ansamblul de norme și principii morale, de conduită, care includ obligațiile etice ale profesiunii, cât și rolul lor în viața socială*". Întrucât noțiunea de ETICĂ include principiile de morală, dar se regăsește și în noțiunea de deontologie, în ANEXA Codului Etic se prezintă definițiile celor trei noțiuni, conform [3]. Respectarea normelor prevăzute în Codul Etic de către membrii Universității "Dunărea de Jos" reprezintă Condiția Suficientă pentru realizarea principiilor morale și a valorilor științifice universitare.

Rolul Codului Etic

Codul Etic al Universității "Dunărea de Jos" își propune să reprezinte, în primul rând, un ghid de comportare umană și conduită morală pentru fiecare membru al Comunității Academice, atât în interiorul universității, cât și în afara acesteia.

În al doilea rând Codul Etic reprezintă un "instrument" de analiză și estimare a modului în care membrii Comunității Academice, personalul nedidactic și studenții respectă normele de etică universitară.

Pentru evitarea unor ambiguități sau confuzii referitoare la normele de etică universitară, aceste norme vor fi prezentate în C.E. succesiv și separat pentru: personalul didactic, studenți, personal nedidactic.

I. Norme de etică privind relațiile dintre cadrele didactice

- a) Să promoveze respectul reciproc manifestat inclusiv prin modul de adresare, recomandată fiind utilizarea persoanei a II-a plural – forma de politețe, „dumneavoastră”.
- b) Să fie apreciate corect și loial rezultatele de succes obținute prin eforturi proprii de către colegul sau colegii din catedră, colectiv de cercetare sau din facultate, stimulând astfel spiritul unei competiții loiale pe linie profesională.
- c) Să existe disponibilitatea de a oferi sprijin profesional (pe linie didactică sau științifică) atunci când un cadru didactic este solicitat de către alt coleg să contribuie la atingerea unui obiectiv, sau la rezolvarea unor probleme de care depinde prestigiul profesional științific al catedrei, sau departamentului în care activează cei în cauză.
- d) Să militeze pentru obiectivitatea științifică și să nu cedeze în privința respectării standardelor științifice și etice universitare.
- e) Nu este permisă manipularea, îndoctrinarea și educarea dogmatică în spațiul universitar laic (cu excepția Facultății de Teologie), încălcând prin aceasta dreptul cadrelor didactice sau cercetătorilor la obiectivitate și la formarea științifică în domeniile de studiu.
- f) Nu este permisă denaturarea conținutului științific al cursurilor (predate studenților) sau "fabricarea" rezultatelor cercetării în scopul inducerii în eroare a comisiilor de evaluare, cât și din obedieneță față de grupări politice, religioase, economice etc.
- g) Să manifeste intransigență demascând orice tentativă de corupție, dacă aceasta există și poate fi dovedită în rândul cadrelor didactice.
- h) Să militeze împotriva oricărei forme de plagiat în activitatea de cercetare științifică sau în activitatea de elaborare a tratatelor și manualelor universitare.

- i) Să militeze împotriva discriminării din mediul academic, care conduce la limitarea drepturilor unui cadru didactic datorită vîrstei, sexului, disabilității, naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale, orientării sexuale sau mediului de proveniență.
- j) În mediul academic nu este permisă hărțuirea în forme precum: misogynismul, sexismul, racismul, șovinismul, xenofobia și hărțuirea datorită convingerilor religioase sau politice.
- k) În spiritul responsabilității profesionale, cadrele didactice au obligația morală de a critica public pe cei vinovați de încălcarea standardelor științifice, pedagogice sau etice, dacă există probele doveditoare în acest sens.
- l) Să promoveze și să traducă în fapte principiile și valorile menționate în Codul Etic, atât prin activitățile instructiv-educative, cât și prin activitatea de cercetare științifică.

II. Norme de etică privind relațiile dintre studenții universității

- a) Să se promoveze spiritul de colegialitate și respectul reciproc între toți studenții universității, indiferent de apartenența la o anumită facultate, sau anul de studiu, în scopul unei bune convețuiri.
- b) Se consideră obligație morală rezolvarea pe cale amiabilă a conflictelor sau disputelor ce pot apărea în relațiile dintre studenți, evitându-se un limbaj sau ton necorespunzător statutului studențesc.
- c) Este imorală și prin urmare sănctionabilă orice formă de fraudă intelectuală: preluarea lucrărilor, proiectelor sau temelor de casă efectuate de alții colegi și raportarea acestora ca rezultate proprii, substituirea lucrărilor sau a identității acestora, plagiatul (copiatul) total sau parțial la examene sau verificări.
- d) Se consideră obligație morală promovarea spiritului de competiție loială, în toate activitățile specifice mediului studențesc, cum ar fi: învățământul, cercetarea științifică studențească, activitățile culturale, sportive, turismul etc.

III. Norme de etică privind relațiile dintre cadrele didactice și studenți

Din experiența acumulată în ultimii 15 ani (de la evenimentele din decembrie 1989, până în prezent) privind interesul studenților pentru procesul de învățământ s-a observat o descreștere a spiritului de competiție în pregătirea profesională, deși personalul didactic și-a modernizat metodele de predare, iar bibliografia (cursuri tipărite, îndrumare și culegerile de probleme) necesară studiului individual acoperă necesitățile.

Una din cauzele diminuării "apetitului" pentru studiul temeinic și competiție o reprezintă lipsa unui loc de muncă garantat (cel puțin pentru o perioadă minimă de 2 ani – echivalent stagiu) prin repartiție pe baza mediei de absolvire a facultății – la o întreprindere sau instituție de profil. Ținând seama de aceste schimbări din gândirea și atitudinea studenților, față de procesul instructiv-educativ, pentru atingerea standardelor de pregătire a absolvenților – cerute de Uniunea Europeană relațiile dintre personalul didactic și studenți trebuie să corespundă următoarelor norme de etică:

- a) Cadrul didactic trebuie să utilizeze cele mai adecvate metode de predare a cursului, seminariilor și / sau lucrărilor de laborator, astfel încât interesul studenților pentru disciplina respectivă să crească.
- b) Relațiile dintre personalul didactic și studenți, în ceea ce privește procesul instructiv-educativ să fie transparente, chiar de la primele ore de predare, laborator, seminar sau proiect. Prin transparență se înțelege că studenții vor cunoaște de la începutul activității care sunt cerințele privind nivelul de pregătire la examene sau verificări și care este ponderea notei de la activitățile practice în media finală la disciplina respectivă.
- c) Pentru atingerea standardelor de pregătire cerute de U.E., în scopul compatibilizării învățământului superior din România cu cel european și în final, echivalarea diplomelor de studii, cadrele didactice trebuie să explice și să convingă studenții că este necesar să se treacă (să se gliseze) prin reformă de la învățământul informativ – la un învățământ superior formativ, în care ponderea aplicațiilor și studiul individual formativ va crește considerabil, iar numărul orelor de predare (curs) va scădea.
- d) Desfășurarea examenelor, verificărilor și susținerea proiectelor sau temelor de casă să aibă loc într-o atmosferă academică lipsită de tensiune, prin asigurarea condițiilor unei evaluări corecte și obiective.
- e) Este interzis și se sancționează plagiatul (copiatul) de orice fel la examene, verificări, teme de casă sau proiecte, cât și în cazul examenelor de absolvire sau a proiectului de diplomă.
- f) În relațiile dintre personalul didactic și studenți nu este admisă hărțuirea (și nici motivația acesteia) în diverse forme, precum: misoginismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, hărțuirea cauzată de convingerile religioase sau politice, sau hărțuirea sexuală.
- g) Este interzisă și se pedepsește tentativa de mituire sub diverse forme a cadrului didactic de către student, în scopul promovării unor examene, verificări etc. De asemenea, este considerată imorală și se pedepsește traficarea examenelor de orice fel, în schimbul unor sume de bani, bunuri materiale, servicii sau alte avantaje primite de cadrul didactic.
- h) În relațiile dintre personalul didactic și studenți trebuie să se respecte principiul nediscriminării și egalității de șanse. Astfel, este interzisă discriminarea studenților datorită sexului, disabilității, etniei, naționalității, religiei, categoriei sociale, stării sociale sau a mediului de proveniență.
- i) Personalul didactic are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților (statusul marital, disabilitățile ascunse, domiciliu, apartenența politică sau religioasă etc) și să nu dea informații decât la cererea decanatului sau rectoratului. Încălcarea confidențialității se sancționează.

IV. Norme de etică privind relațiile dintre salariații (angajații) universității care reprezintă personalul didactic auxiliar și nedidactic

- a) În rândurile acestor categorii de personal trebuie să existe o atmosferă colegială, caracterizată prin respect reciproc și "tratament" egal indiferent de nivelul studiilor sau experienței, vîrstă, etnie, sex, orientare religioasă, apartenență politică etc.
- b) În cadrul activităților desfășurate se impune o colaborare fructuoasă între diferitele compartimente, asigurând o deplină transparență și comunicare.

- c) Este obligatorie respectarea confidențialității în problemele care țin de viața privată a personalului didactic auxiliar și nedidactic (disabilități ascunse, statusul marital, domiciliu, orientare sexuală, apartenență politică sau religioasă).
- d) Este interzisă și se sancționează tentativa de mituire sub diverse forme a personalului nedidactic și auxiliar din comisiile de angajare și / sau evaluare, în scopul angajării sau promovării personalului. De asemenea, este considerată imorală și se sancționează acceptarea de foloase necuvenite (bani, servicii, bunuri) de către membrii comisiilor de angajare și / sau evaluare.

V. Norme de etică privind relațiile dintre studenți și personalul didactic auxiliar sau nedidactic

- a) Se impune manifestarea unei atitudini de solicitudine, răbdare, tact în rezolvarea problemelor studenților de către persoanele desemnate în cadrul anumitor servicii.
- b) Se consideră abatere de la normele morale tentativa de mituire și acceptarea mitei în relațiile dintre studenți și persoane aparținând comportamentelor funcționale și social – administrative.
- c) Personalul administrativ care își exercită activitatea în domeniul căminelor și cantinelor să aplique un tratament egal în soluționarea problemelor studențești, fiind interzis favoritismul sau discriminarea în cadrul acestor relații.
- d) Se impune respectarea confidențialității privind datele care fac referire la viața privată a studenților, sau la anumite disabilități ale acestora.
- e) Este interzisă hărțuirea de orice tip și sub diverse forme, cum ar fi: rasismul, misoginismul, șovinismul, xenofobia, hărțuire cauzată de convingeri religioase sau apartenențe politice, cât și hărțuirea sexuală.
- f) Încălcarea principiilor și / sau valorilor menționate în ANEXA Codului Etic, de la punctele 3, 4, 5, 9 și 10 reprezintă abateri de la normele de etică universitară.

VI. Norme de etică privind relațiile dintre cadrele didactice, personalul nedidactic și auxiliar

- a) Prin activitățile desfășurate să promoveze și să traducă în fapte principiile și valorile menționate în Codul Etic și explicitate în Anexa C.E.
- b) Să promoveze respectul reciproc în activitățile instructiv – educative și social – administrative.
- c) Cadrele didactice să evaluateze corect (pe baza criteriilor stabilite de conducerea facultății, catedrei sau departamentului) și să aprecieze obiectiv activitățile desfășurate de personalul didactic auxiliar și nedidactic.
- d) Nu este permisă hărțuirea de orice natură în rândul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic.
- e) Să se manifeste solicitudine la problemele deosebite care apar în relațiile dintre cadrele didactice, personalul auxiliar și / sau nedidactic, în scopul depășirii unor situații critice.

f) În spiritul responsabilității profesionale, personalul didactic, nedidactic și auxiliar are obligația morală de a lua atitudine critică atunci când sunt încălcate normele de etică universitară.

VII. Norme de etică privind relațiile dintre structurile de conducere și personalul universității

- a) Structurile de conducere ale universității, (la toate nivelele) au obligația de a promova principiile și / sau valorile menționate în Anexa Codului Etic.
- b) Structurile de conducere ale universității și facultăților au obligația morală de a asigura transparență și comunicare deplină între societate și comunitatea academică, astfel încât rezultatele cercetărilor științifice să poată fi aplicate în timp util spre folosul societății.
- c) Factorii de conducere ai catedrelor, departamentelor și colectivelor de cercetare au obligația morală de a repartiza echitabil sarcinile de serviciu personalului universității.
- d) Se impune corectitudine și evaluarea obiectivă a activităților destășurare de către personalul în subordine, luând în considerare gradul de complexitate și volumul de muncă depus.
- e) Este considerată abatere de la normele etice universitare – desemnarea (numirea) în comisiile de licitații și / sau evaluări a unor persoane care nu au demonstrat integritate morală, deplină transparență, profesionalism și devotament față de interesele universității.
- f) Se consideră abatere de la normele etice universitare discriminarea practicată sub diverse forme cum ar fi: vârstă, etnie, sex, convingeri religioase sau apartenențe politice.
- g) Este interzisă hărțuirea în relațiile dintre structurile de conducere și personalul în subordine, practicată în forme precum: misoginism, sex, racism, șovinism, xenofobie și hărțuire datorită convingerilor religioase sau politice.
- h) Se consideră abatere de la etica universitară atunci când desfășurarea unei licitații (în toate fazele ei – inclusiv întocmirea caietelor de sarcini) are loc fără participarea unui specialist (cadrul didactic sau nedidactic) desemnat de facultate, catedră, serviciul sau departamentul – în folosul căror se fac achizițiile (utilaje, aparate, materiale, sau prestarea de servicii)
- i) Se impune promovarea respectului reciproc între membrii structurilor de conducere și personalul din subordine, astfel încât diferențele de opinii sau disputele să se rezolve prin argumente raționale și nu prin utilizarea unui limbaj neacademic, insultător sau a unor etichetări și tonuri necorespunzătoare mediului academic.
- j) Se consideră abatere de la normele de etică universitară - audierea separată a unei persoane din subordine care reclamă (sau sesizează) încălcarea unei norme morale de către altă persoană din universitate, dacă aceasta (reclamatul) nu este prezentă în timpul audierii.
- k) Se consideră obligație morală respectarea confidențialității în probleme care tin de viața particulară a personalului universității.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Legea Învățământului nr. 84 din 24.07.1995, (partea specifică învățământului superior), actualizată la 25 Iunie 2003.
- [2] Legea privind Statutul Personalului Didactic, (partea specifică învățământului superior)
- [3] * * * DEX (Dicționarul Explicativ al Limbii Române), Ediția a II-a, Ed. enciclopedică, București, 1996
- [4] Bucă, M. - Dicționar de Neologisme, București, 2003, ISBN 973-85981-5-X
- [5] * * * Cod de Etică universitară (proiect) – oferit prin internet de către M.E.C.